

Faget og medlemmenes faglige votum gir Legeforeningen troverdighet

Er profesjonsidentiteten noe verdt?

Legeforeningen er et konglomerat av ulike medlemsgrupper med betydelig variasjon både som individer og som yrkesutøvere. Vi er likevel alle leger, eller i ferd med å bli leger. Gjennom studiet har vi en felles basis. Det er antatt at den felles kunnskap og tenkemåte som oppnås gjennom medisinstudiet i Norge eller utenlands, legger grunnen for et sterkt profesjonsfellesskap. Det gir også et solid fundament for en profesjonsforening. Det faktum at mange leger først etter en viss yrkeserfaring går inn i en bestemt spesialisering, styrker også grunnlaget for et betydelig fellesskap gjennom felles erfaring. Det er interessen for faget og for pasientene som forener en slik mangfoldig gruppe. Dette er samtidig basisen for Legeforeningens eksistens. Det er faget og medlemmenes faglige votum som gir oss troverdighet. Uten dette blir vi ikke tatt hensyn til som helsepolitisk premissleverandør.

Hvordan kan så Legeforeningen utvikle seg til fortsatt å være sentrum for dette faglige fellesskapet? På mange områder begrunner medlemskap i Legeforeningen seg selv. Legers inntektsutvikling og utviklingen av rettigheter og plikter, både i arbeidsforhold og selvstendig praksis med kommunal eller statlig kontrakt, er fullstendig avhengig av Legeforeningens innsats. Det samme gjelder utdanningstilbud og spesialisering. Med hensyn til utviklingen av fagene, har foreningen fortsatt mye ugjort. Selv om vi utvilsomt har bidratt mye, trengs det mer «lim». Vi må engasjere medlemmene både bredere og dypere for å få identifisert og belyst hva som er avgjørende for å styrke det faglige innholdet i helse-tjenestetilbudet, og hvordan vi som leger kan «trigge» en utvikling til det bedre. For hvis ikke vi kan – hvem kan da?

Legeforeningen er inne i en omorganiseringsprosess. I forslaget til organisering som nå er sendt ut på høring, er det foreslått å gi medlemskapet i Legeforeningen en faglig akse, ved å innføre obligatorisk medlemskap i fagmedisinske spesialforeninger. Håpet er selvfølgelig å kunne øke ressursinnsatsen i disse organisasjonsenhetene, både med tanke på fag- og kvalitetsutviklingen og utdanning i snevrere forstand. Men kanskje enda mer der hvor det faglige votum bør være avgjørende for utviklingen av helsetjenesten. Fagmiljøene må gis bedre muligheter for effektivt å arbeide for å fremskaffe, og gjøre kjent, hva som må være det faglige grunnlag for systemene og beslutningene i ledelse, drift og prioriteringer i helsetjenesten.

Samtidig må vi som driver Legeforeningen, enten vi er tillitsvalgte eller ansatte i foreningens sekretariat, aldri glemme mangfoldet i medlemsmassen. Vi må vare oss vel for å betrakte medlemmene som en gitt enhet eller – i effektivitetens navn – å gå for langt i å ensrette, forenkle og strømlinjeforme vårt apparat. Dette appa-

ratet skal tjene medlemmene som fagforening, sikre deres behov for videre- og etterutdanning, og være arena for deres engasjement i medisinsk fagutvikling på ulike områder. Vi skal påvirke den helsepolitiske utvikling i en retning som tjener faget og pasientomsorgen i den medisinske yrkesutøvelsen, og vi har et ansvar for å utvikle legeetikken. Disse funksjonene skal både ivaretas på sentralt, nasjonalt nivå og i de enkelte lokale ledd.

Ut fra effektivitetshensyn kunne den foreslåtte nye organiseringen av foreningen kanskje ha vært mer strømlinjeformet. Men på det nåværende tidspunkt ville ikke det ha svart godt nok på kravet om tilstrekkelig differensiering i forhold til mangfoldet. Det er likevel et utfordrende spørsmål hvorvidt vi har sikret tilstrekkelig tilhørighet mellom enkeltmedlemmene og organisasjonen for fremtidens krav.

Medlemmer av fagforeninger forventer av sine foreninger at det å løfte i flokk skal gi synlige resultater for inntektsutviklingen. Det venter også legene av Legeforeningen. Men Legeforeningens medlemmer forventer – og får – mer enn som så. Det gjelder alt, fra å gi tilbud om spesialisering og annen videre- og etterutdanning uten at den enkelte får for store kostnader, til å stille opp med organisatoriske enheter som kan danne basis for at medlemmer får utvikle sine interesser i medisinen som fag. Tidsskriftet er et særlig viktig bindeledd i dette faglige fellesskapet. Videre forventer medlemmene at Legeforeningen taler legenes og medisinenes sak, og bidrar til at myndighetenes beslutninger vedrørende forskning, helselovgivning, utbygging og drift av helsetjenester mv., bygger på et grunnlag som tar medisinsk-faglige hensyn, og ivaretar legenes mulighet for å utøve legerollen på faglige premisser.

Hvordan vi klarer å ta hånd om alt dette, blir en viktig utfordring for Legeforeningen i de kommende år. Dersom vi lykkes med å samles gjennom faget, har vi gitt oss selv en felles identitet som vi vil nyte godt av i mange andre sammenhenger. Jeg håper at vi lykkes i vår streben, og vil til slutt ønske alle medlemmer og Legeforeningen som organisasjon et Godt nytt år 2005.

Terje Vigen
generalsekretær